

инж. Михаил Касчиев, гр. Шумен, ул. "Битоля" № 12, тел. 054 / 821971; GSM 0889 / 405398

Обект: Индустриален парк гр. Шумен

РЕЗУЛТАТИ ОТ ИНЖЕНЕРНО-ГЕОЛОЖКО ПРОУЧВАНЕ

ВЪЗЛОЖИТЕЛ:

СЪСТАВИЛ:

м. март 2010 г.
гр. Шумен

СЪДЪРЖАНИЕ:

Текстова част

I. ВЪВЕДЕНИЕ

II. ОБЩА ЧАСТ

1. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ И ГЕОЛОЖКА ИЗУЧЕНОСТ

2. КЛИМАТИЧНА И ХИДРОЛОЖКА ХАРАКТЕРИСТИКА

3. ГЕОЛОЖКА, ТЕКТОНСКА И ХИДРОГЕОЛОЖКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РАЙОНА

3.1. ГЕОЛОГО-ЛИТОЛОЖКИ СТРОЕЖ

3.2. ТЕКТОНИКА

3.3. ХИДРОГЕОЛОЖКА ХАРАКТЕРИСТИКА

4. ФИЗИКО-ГЕОЛОЖКИ ЯВЛЕНИЯ И ПРОЦЕСИ

III. СПЕЦИАЛНА ЧАСТ

1. ГЕОЛОГО-ЛИТОЛОЖКИ СТРОЕЖ

2. ХИДРОГЕОЛОЖКИ УСЛОВИЯ

3. ФИЗИКО-МЕХАНИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

4. ФИЗИКО-ГЕОЛОЖКИ ЯВЛЕНИЯ И ПРОЦЕСИ

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Текстови приложения:

Протокол № 7 (лаб. № № 15; 16 и 17) за изследвани земни проби;

Графични приложения:

1. Обзорна карта М 1 : 25 000;
2. Ситуация на разработките М 1 : 5 000;
3. Схематични инженерно-геоложки профили I ; II и III
4. Геолого-литоложки колонки на PC1; PC2; PC3; PC4; PC5; PC6

ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Бюлетин "Строителство и архитектура", бр.10, 1996 г.;
2. Наредба № 07/2 за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони от 23.07.2007 г.;
3. Наръчник по инженерна геология, "Наука и изкуство", 1958 г.;
4. ИГХП на имот № 831 от КВС в землището на гр. Шумен, ЕКАТТЕ 83510 – 2005 г., М. Касчиев;
5. ИГХП на обект: "НС Винаца" – яз. "Васил Друмев" – 1980 г., М. Касчиев;
6. ИГП на обект: "НС Винаца", подобект: Изравнител № 19 – 1975 г., Хр. Стефанов;
7. Обект: "НС Винаца" – кариери за земен насип яз. "Теке дере" – 1969 г., М. Касчиев;
8. ИГП на обект: "Отделение за шлайфане на валци на "Алкомет" АД – гр. Шумен – 2007 г., М. Касчиев.

ВЪВЕДЕНИЕ

Във връзка с обект: "Индустриален парк – гр. Шумен" бе възложено на инж. Михаил Касчиев да извърши инженерно-геоложко проучване на част от площта на парка.

Извършен бе оглед на обекта и бяха определени с GPS система местата на проектните разработки.

Изпълнените разработки са, както следва:

- Ръчен сондаж № 1 (РС1) – дълбок 6.20 м;
- Ръчен сондаж № 2 (РС2) – дълбок 2.00 м;
- Ръчен сондаж № 3 (РС3) – дълбок 2.50 м;
- Ръчен сондаж № 4 (РС4) – дълбок 8.00 м;
- Ръчен сондаж № 5 (РС5) – дълбок 7.50 м;
- Ръчен сондаж № 6 (РС6) – дълбок 3.50 м.

Използвани са две разработки (РС*4 и РС*6) от проучване, съгласно лит.4.

Взети са 3 броя ненарушени земни проби, които са изследвани от фирма за инженерно-геоложки проучвания – Касърова.

Използвани са данни от лабораторни изследвания главно от авторски проучвания на района (лит.4 – 8).

Съставени са 3 броя схематични инженерно-геоложки профили.

Изчислителните натоварвания R_0 на установените литоложки разновидности са определени по табл.3.4 и 3.7 на лит.1.

От проучвания в района за делувиялните глинени се прилагат данни за максимална обемна плътност и оптимална влажност, които да послужат за предварителна оценка на глината като земно насипен материал и като подложка за проектиране на пътна мрежа.

II. ОБЩА ЧАСТ

1. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ И ГЕОЛОЖКА ИЗУЧЕНОСТ

Обектът на настоящото проучване заема северозападната част на парка.

На север преминава главен път Е70, свързващ София – Варна. На изток е пътя за Бургас, а южно – жп линията Шумен – Варна.

На запад, в по-голямата си част, граничи с имот № 831, в който се разполага сметище на свинекомплекс, познат като "Брадърс комерс".

Заложеният РС6 се намира вляво на пътя от Шумен, водещ за "Алкомет" АД, където се проектира изграждане на съоръжение.

2. КЛИМАТИЧНА И ХИДРОЛОЖКА ХАРАКТЕРИСТИКА

В климатично отношение районът на имота се отнася към област с умерено-континентален климат. Средната годишна температура е 11°C. Температурният минимум

средно 1,2°C е през месеците януари и февруари, а максимумът през м. юли и август – 21,8 и съответно 21,4°C. Абсолютно минималната температура за района е -27,4°C (МС – Шумен), а абсолютно максималната +41,7°C (МС – Шумен).

Преобладаващите ветрове, по данни на МС – Шумен, са западни (54.1%) и северозападни (16.8%). През есента и зимата има увеличение на вятъра от север (9.5%). Средногодишната скорост на преобладаващите ветрове е 2.4 м/с.

Средномесечните и годишни суми на валежите, температурата, относителната влажност и др., са представени в следващата таблица № 1:

	мярка	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
t	С°	-1.2	-0.1	4.6	11.2	15.5	19.2	21.8	21.4	17.4	11.8	6.3	0.8	10.7
r	%	82	80	74.0	69	71	70	65	64	68	75	82	84	74
N	мм	39	38	36	53	65	78	57	45	32	44	53	57	597
d	мм	1.2	1.7	3.0	5.1	6.5	8.1	10.6	11.2	8.0	4.7	2.6	1.5	5.4
a	мм	18.3	22.3	41.0	73.1	85.6	105.5	138.0	139.5	103.6	60.9	31.7	19.2	59.6
E	мм	14.6	16.9	24.5	39.7	47.6	57.8	51.9	43.0	30.7	33.0	23.9	16.3	399.9
W	мм	24.4	21.1	11.5	13.3	17.4	20.2	5.1	2.0	1.3	11.0	29.1	40.7	196.1

Където:

t – средномесечна температура;

r – средномесечна относителна влажност;

N – средномесечен валеж;

d – средномесечен дефицит на влажността;

a – средномесечна изпаряемост, $a = 0.0018 \cdot (2.5 + t)^2 \cdot (100 - r)$

E – изпарение от водосборния басейн, $E = N (1 - e^{-a/N})$

W – общ отток в мм за месец; за година от балансовото уравнение, $W = N - E$

Районът на обекта заема склон с наклон на юг и запад. Котите в обекта са между +190.00 и +210.00.

Западно от границите на обекта преминава дере.

Районът на обекта попада във водосбора на р. Голяма Камчия чрез дерето и р. Теке дере.

3. ГЕОЛОЖКА, ТЕКТОНСКА И ХИДРОГЕОЛОЖКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РАЙОНА

3.1. ГЕОЛОГО-ЛИТОЛОЖКИ СТРОЕЖ

В геоложко отношение районът на обекта е изграден от седиментите на долна креда и кватернер.

Долната креда се представя от подразделенията на валанжин и хотрив-барем.

Долна креда - валанжин - крК₁^v – представя се от разновидности варовици: оолитни варовици; варовици глинесто-песъчливи; доломитизирани варовици и доломити.

Разкрития на валанжински варовици най-близко се наблюдават по левия бряг на р. Мътнишка, между кв. Макак и кв. Мътница, гр. Шумен.

На обзорната карта най-близките разкрития са на 3.5 км североизточно от обекта.

Долна креда – хотрив-барем – (горнооряховска свита) - $gK_1^{h,b}$ – представя се главно от мергели. Мергелите са сиво-синкави, като в най-горната си част са изветрели. Мощността на изветрителната зона е в порядъка 0.50 – 3.00 до 10.00 м. Съвсем нарядко мергелите са прослоени с тънкослойни дребнозърнести варовити пясъчници.

Разкрития на мергели се наблюдават в южната част на имота, както и на около 50 м южно от него, където е прокаран изкоп за ЖП линията Варна – София.

Кватернер - Q - представя се от алувиални, делувиално-елувиални и льосовидни отложения.

Алувий – aQh – изгражда терасите на протичащите в района реки, североизточно р. Мътнишка, на юг-югоизток р. Теке дере и на югозапад-юг р. Поройна.

Отложенията са представени от глини пясъчливи, глинест пясък и маломощни чакъли с глинесто-пясъчлив запълнител.

Делувий - елувий – d,eIQp – изгражда покритието по склоновете и част от високите заравнени части на района. Представя се от глини прахово-пясъчливи и варовита (мергелна) глина. Мощността на покритието варира от 1 до 8 м.

Льосовидни отложения – eQp³ – установяват се на отделни петна. Представят се от льосовидни прахово-пясъчливи глини с мощност от 1.00 до 4.00 м.

3.2. ТЕКТОНИКА

В тектонско отношение районът на обекта попада в Мизийската платформа. Отнася се към Южномизийската периплатформена област, в зоната ѝ на съчленяване с южния борд на Северобългарското сводово издигане.

Пластовете на подложката са хоризонтални с наклон до 1 - 4°.

Издигане на района има на 3.5 – 5.0 км североизточно-източно от обекта, където се оформя Мътнишката структура.

3.3. ХИДРОГЕОЛОЖКА ХАРАКТЕРИСТИКА

В хидрогеоложко отношение районът се характеризира с наличието на подземни води, както следва:

- карстово-пукнатинни води от горноюрско-валанжинския водоносен хоризонт

Водоносния хоризонт е формиран във варовиците на горна юра и валанжина. Разпространен е в цяла североизточна България. По характер водите са напорни. За горен водоупор служат плътни варовици от горната част на валанжина или хотривски мергели.

Основното подхранване е от централната част на Северобългарското сводово издигане, както и чрез разкритията на валанжински варовици.

Посоченият водоносен хоризонт се използва чрез наличните дълбоки тръбни кладенци в района. Най-близкият дълбок тръбен кладенец е на „ПХЖ – Брадърс комерс” АД – гр. Шумен, намиращ се на около 1.0 км северно от обекта.

Пиезометричните водни нива на посочените 3 дълбоки кладенеца (прил.1) са на 112.5 – 146.0 м от повърхността.

Съгласно схемата за хидрогеоложко райониране на РБългария, подземните води на описания водоносен хоризонт се отнасят към подземно водно тяло с код ПВТ **BG2G000J3K1041** – карстови води в малм-валанж.

- порови води

Формирани са в кватернерните отложения.

В алувиалните отложения на протичащите в района реки са формирани грунтови потоци, намиращи се в хидравлична връзка с водите в реките. Водните нива са на 2.0 до 6.0 м от повърхността.

В зоната на делувиалния склон, на места са формирани грунтови потоци с ограничена ширина, съобразно конфигурацията на подложката от водопълтни мергели. Водите могат да бъдат и с временен характер, тъй като зависят от падналите валежи.

Обикновено водните нива са в близост с изветрителната зона на мергелите или в най-горната част на изветрелите мергели.

Водите, формирани в делувиално-елувиалните отложения и най-горната част на изветрелите мергели, се дренират от деретата или по ската, където мергелите са в близост до повърхността.

3.4. ФИЗИКО-ГЕОЛОЖКИ ЯВЛЕНИЯ И ПРОЦЕСИ

Районът се характеризира с изветрително-денудационни процеси.

При разкриване на повърхността, мергелите са склонни към бързо изветряване.

Сезонни заблатявания се наблюдават на ограничени участъци, там където водопълтните мергели са в близост до повърхността и не могат да се проведат постъпващите грунтови води.

Карстови явления се установяват във валанжинските варовици, главно в дълбочина.

Съгласно “Наредба 07/2 за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони” (лит.2), обектът попада в район с интензивност на земетръсите VII степен и сеизмичен коефициент $K_s = 0.10$.

Кватернерните отложения и изветрителната част на мергелите отнасяме към група почви **В**.

III. СПЕЦИАЛНА ЧАСТ

1. ГЕОЛОГО-ЛИТОЛОЖКИ СТРОЕЖ

Със заложените и използвани разработки се установяват следните литоложки разновидности:

Почвен слой (пл.1) **Окс**

Установява се на повърхността и е с мощност от 0.50 до 0.70 м. Представя се от глина черна, като орницата на места достига до 30 – 50 см. При РС6 мощността на пласта е 0.70 м.

Глина пясъчлива с единични чакъли (пл.2) dQ_{IV}

Глината на цвят е тъмно кафява, светло кафява до жълтеникава. На места се отбелязва и червено-кафяв цвят. Съдържанието на чакъли е неравномерно. В най-западната част на площта, съобразно профили I и III, мощността на пласта е в порядъка 0.50 до 1.00 м, докато в останалата част достига до 6.80 м (РС4). С РС1, до 6.20 м от повърхността, мощността на пласта не е преминала. При РС6 мощността на пласта е 1.80 м.

Глина пясъчлива, варовита, мергелна (пл.3) eIQ_{IV}

Заляга под глината (пл.2), като оформя пласт с мощност от 0.80 до 1.00 м. При РС6 мощността на пласта е 1.00 м.

Мергел изветрял (пл.4) K₁^{h,b}

Мергелът е гълъбово сив с ръждиви оцветявания по пукнатините и напластяването. По профилна линия I - I, в най-западната част на площта се установява на 1.80 до 2.70 м от повърхността. При сондажи №№ 4 и 5 е на 8.00 и на 7.30 м. При РС6 е на 3.50 м от повърхността. Мощността на изветрелите мергели не е преминала, но за района е в порядъка на 0.50 – 3.00 м.

В дълбочина следват мергели свежи, водоплътни. Мощността на мергелите за района е около 150 м.

2. ХИДРОГЕОЛОЖКИ УСЛОВИЯ

За периода на проучване ниво на подземна вода бе установено с РС2 на 1.00 м от повърхността.

При проучването на обект (лит.4) бе очертан поток с ограничена ширина с водни нива, съответно 0.74 м при РС*4 и 0.85 м при РС*6.

Водата е порово-пукнатинна, формирана в най-горната част на изветрелите мергели, съобразно конфигурацията на подложката от водоплътни мергели.

Посоката на движение е изток – запад с напорен градиент $J = 0.025$.

Водите се дренират от най-северните изсушителни полета в имот № 831 и близкото дере.

Подхранването е изключително от падналите валежи.

Водоносният хоризонт се характеризира с ниски стойности на коефициент на филтрация и проводимост.

3. ФИЗИКО-МЕХАНИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Почвен слой (пл.1) Q_{кс}

Категорията на разработване е земна.

Глина пясъчлива с единични чакъли (пл.2) dQ_{IV}

и

Глина пясъчлива, варовита, мергелна (пл.3) eIQ_{IV}

Наименованието на пластове е глина пясъчлива, съобразно числото им на пластичност. Физико-механичните показатели на глините (пл.2 и 3) са видни от следващата таблица:

Показатели	Пласт 2		Пласт 3	
	Стойности от ... до	Стойности приети	Стойности от ... до	Стойности приети
Обемна плътност ρ_n г/см ³	1.75 – 1.89	1.86	1.89 – 2.08	1.98
Обемна плътност на скелета ρ_d г/см ³	1.50 – 1.70	1.58	1.56 – 1.77	1.68
Естествена влажност W_n %	16.5 – 20.0	18.0	14.0 – 22.0	17.8
Порен коефициент e	0.59 – 0.81	0.71	0.50 – 0.72	0.60
Граница на протичане W_L %	29.8 – 39.0	31.5	-	-
Граница на източване W_p %	15.0 – 19.2	17.4	-	-
Число на пластичност I_p	11.2 – 21.0	14.1	9.80 – 14.3	12.0
Степен на водонасищане S_r	0.48 – 0.75	0.69	0.59 – 0.95	0.76
Консистенцията J_c	0.82 - >1.0	0.94	0.77 - >1.0	0.85
Ъгъл на вътрешно триене ϕ :				
Нормативна стойност ϕ_n (°)	19.5 – 23.0	22.0	21.0 – 22.0	21.0
Изчислителна стойност $\phi_{изч}$ (°)	-	18.5	-	18.0
Кохезия C :				
Нормативна стойност C_n кг/см ²	0.014-0.027	0.02	0.026-0.039	0.33
Изчислителна стойност $C_{изч}$ кг/см ²	-	0.01	-	0.018
Изчислително натоварване R_0 МПа	0.23 – 0.275	0.24	0.24 – 0.30	0.26

Глината (пл.2) от нарушено в уплътнено състояние може да достигне максимална обемна плътност $\rho_n \max = 2.06$ г/см³; максимална обемна плътност на скелета $\rho_d \max = 1.75$ г/см³ при оптимална влажност $W_{opt} = 17.5$ %.

Като тип земна основа глините (пл.2 и 3) са група „Б”.

Категорията им на разработване е земна.

Мергел изветрял (пл.4) $K_1^{h,b}$

Характеризира се със следните физико-механични показатели:

Показатели	Пласт 4
Специфична плътност ρ_s г/см ³	2.73 – 2.75
Обемна плътност ρ_n г/см ³	2.14 – 2.41
Обемна плътност на скелета ρ_d г/см ³	1.83 – 2.25
Естествена влажност W_n %	16.5 – 7.00
Пористост n %	18.0 – 33.2
Якост на натиск от естествено състояние R кг/см ²	57.0 – 110.0

Като тип земна основа мергелите са група „А” с изчислително натоварване $R_0 = 0.30 - 0.50$ МПа (лит.1, табл.3.7).

Категорията им на разработване е земна и скална.

4. ФИЗИКО-ГЕОЛОЖКИ ЯВЛЕНИЯ И ПРОЦЕСИ

За района са характерни изветрително-денудационни процеси.

В ограничен участък около линията РС2 – РС*4 – РС*6 се наблюдават сезонни заблатявания, поради плитко залягане на водоплътни мергели и ниски филтрационни

свойства на кватернерните глини (пл.3 и 2), което налага проектирането на дренажни мероприятия.

При разкриване на повърхността мергелите много бързо изветряват.

Съгласно "Наредба 07/2 за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони" (лит.2) обектът попада в район с интензивност на земетръсите VII степен.

Установените кватернерни глини (пл.2 и 3), както и изветрялата част на мергелите (пл.4), отнасяме към група почви **В** (лит.2, табл.1).

Стойността на сеизмичния коефициент към картата за райониране на РБългария е $K_s = 0.10$.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

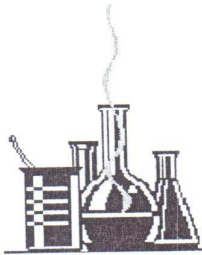
1. Районът на проучването е изграден в основата си от долнокредни хотрив-баремски мергели в най-горната си част изветрели (пл.4) с кватернерно покритие от глини (пл.3 и пл.2) и почвен слой от глина черна (пл.1).
2. Като тип земна основа и изчислително натоварване R_0 , установените пластове се характеризират, както следва:
  - глина песъчлива с чакъли (пл.2) – група "Б"; $R_0 = 0.24$ МПа;
  - глина песъчлива, варовита (пл.3) – група "Б"; $R_0 = 0.26$ МПа;
  - мергел изветрял (пл.4) – група "А"; $R_0 = 0.30 - 0.50$ МПа.
3. Като насипен материал глината (пл.2) може да достигне максимална обемна плътност на скелета $\rho_d \max = 1.75$ г/см³ при оптимална влажност $W_{opt} = 17.5$ %.
4. Поток с ограничена ширина, формиран в изветрели мергели, се установява по линията на профил I – I с водни нива 0.72 – 1.00 м от терена.
5. Около линията РС2 – РС*4 – РС*6 се наблюдават сезонни заблатявания, което предполага проектирането на дренажни мероприятия.
6. При разкриване на мергелите, същите много бързо изветряват.
7. В сеизмично отношение обектът попада в район с интензивност на земетръсите VII степен и сеизмичен коефициент $K_s = 0.10$. Установените кватернерни глини (пл. 2 и 3), както и изветрелите мергели, отнасяме към група почви **В**.

Март, 2010 г.
Гр. Шумен

СЪСТАВИЛ:

Фирма за инж.геоложки проучвания - КАСЪРОВА
Варна ул."Братя Миладинови"68 вх.В
Телефон/ 052 623790

Физико-механични свойства на
строителни почви и на тяхното лабораторно
определяне
Варна ул."Райко Жензифов"43 вх.В ет.2
Телефон 052 / 640588 и 640565
E-mail : geologia@abv.bg

ПРОТОКОЛ

ОТ ЛАБОРАТОРНО ИЗПИТВАНЕ

№7 / 17.02.2010 година

- 1.Почви строителни
- 2.Обект: Индустриален парк – гр.Шумен
- 3.Метод на изпитване –
БДС – 644-83 ; БДС – 646-81 ; БДС - 647-83; БДС
- 648 - 84 ; БДС – 10188- 82 ; БДС – 2761 – 86 ;
БДС – 676 – 85
(наименование и номер на стандартни методи)

Провел изпитването
/т.Л.Фенерда

Ръководител:.....
/инж.Д.Касърова/

Резултати от изпитването на обект:
 Индустриален парк – гр.Шумен

№	ПОКАЗАТЕЛИ						
1	Лабораторен №			15	16	17	
2	Сондаж			PC6 пр.1	PC5 пр.2	PC4 пр.3	
3	Дълбочина		м	2.6	1.5	2.5	
4	Специф.плътност	ρ_s	t/m ³	2.68	2.69	2.69	
5	Обемна плътност	ρ_n	t/m ³	1.92	1.89	1.89	
6	Обемна плътност на скелета	ρ_d	t/m ³	1.68	1.57	1.59	
7	Обем на порите	n	%	37.4	41.7	40.9	
8	Коеф.на порите	e		0.59	0.71	0.69	
9	Естествена влажност	W _n	%	14.0	20.0	18.6	
10	Граница на протичане	W _L	%	21.6	29.8	32.5	
11	Граница на източване	W _P	%	11.8	18.6	19.2	
12	Показател на пластичност	I _p	%	9.8	11.2	13.3	
13	Наименование			пес.глина	пес.глина	пес.глина	
14	Показател на консистенция	I _c		0.77	0.87	1.06	
15	Определение			тв.пласт.	тв.пласт.	тв.полутв.	
16	Степен на водонаситеност	S _r		0.62	0.75	0.72	
17	Определение			влажна	влажна	влажна	

Забележка:Изследванията и определенията са съгласно действащите БДС 676-85;
 2761-81 ; 644-83 ; 646-81 ; 647-83 ; 648-84

Изпитал:

Н/к лаборатория:

/ инж.Д.Касърова /